

Razgovarala: Dragica Šimunec

1. Budući da ste i sami bili vrlo aktivno uključeni u osnivanje HKMS-a te da od početka vrlo aktivno sudjelujete u radu Komore, zanima nas koliko je taj angažman utjecao na Vašu karijeru?

Svaka nova spoznaja i svaki angažman kojim se postiže opće dobro ispunjava me kao osobu, a posebno kad je u pitanju profesija i sestrinstvo, stoga je logično da me to dodatno obogaćuje. Osnivanje HKMS-a ponajprije je okupilo sestrinstvo u jednu organizaciju, a to je veliko bogatstvo – struka je napokon objedinjena, jasno su postavljena pravila unutar sestrinstva. Zapravo, odgovorno mogu reći da je osnivanjem HKMS-a hrvatsko sestrinstvo podignuto na višu razinu. HKMS je regulacijsko tijelo, poticajno je, daje „vjetar u leđa“ ne samo meni nego svim medicinskim sestrama koje su prepoznale i koje prepoznaju njegovu ulogu. Osnivanje HKMS-a dočekala sam s radošću. I prije toga sam pratila svjetske i europske procese u zdravstvu, nastojala biti informirana te sam tako, na neki način, bila u tijeku zbivanja. Upravo sam zbog osnivanja HKMS-a shvatila kamo ide suvremeno sestrinstvo – ono koje traži buduće zdravstvo zbog društvenih promjena koje nastaju na svjetskoj razini, a posebno u tadašnjim tranzicijskim društvima kao što je bilo hrvatsko. Upravo me to potaknulo da se aktivno uključim, dodatno usavršavam, školujem, potičem druge da to isto čine, a sve s namjerom prepoznatljivosti sestriinske profesije. Svaka nova spoznaja, bolja educiranost, viši stupanj obrazovanja pomaže – kako u osobnom razvoju, tako i u timskom radu. Također, istodobno pomaže i onima zbog kojih ta profesija i postoji.

2. HKMS postoji već 14 godina. Koliko je, prema Vašem mišljenju, Komora važna za sestrinstvo Hrvatske?

HKMS nije samo važna nego iznimno važna institucija, posebno jer nam je poznato da sestrinstvo čini većinu osoblja u zdravstvenom sustavu. U tom segmentu napravljena je prepoznatljivost medicinske sestre / tehničara u zdravstvenom timu. Prošla su vremena kad nije bilo standarda, ujednačenih kriterija, kada su posao medicinske sestre mogli raditi i ljudi drugih struka. To je i razumljivo za prošlost – radilo se onako kako se moglo i na taj se način odgovaralo potrebama. Posebno je teško bilo vrijeme osnivanja Republike Hrvatske i razdoblje Domovinskog rata. Tada se puno moralo improvizirati, ali vizionari su gledali unaprijed i gradili HKMS. Iskustvo i vizionarstvo podignulo je sestrinstvo, gledajući ga s drugog aspekta, na jednu višu razinu, učinilo ga prepoznatljivim. Jednostavno, Komora mu je dala obrise profesionalnosti jer je podignuta „letvica“ za sve razine obrazovanja sestrinstva. Isto tako, u svim ga je djelatnostima ujednačila. To je velik iskorak! Na taj smo način uhvatili korak sa suvremenim sestrinstvom u regulacijskim tijelima. Neosporno je da su hrvatske medicinske sestre i tehničari s bogatim iskustvom i dovoljno

obrazovani, ali napravljen je još jedan korak naprijed. Uskladili smo se sa sestrinstvom EU-a.

2. Zbog čega su, prema Vašem mišljenju, medicinske sestre toliko razjedinjene – ako se i postignu neka zajednička stručna stajališta, svi o tome uglavnom šute.

Moje je mišljenje, a i iskustvo s terena, da je sve manje razjedinjenosti među medicinskim sestrama i tehničarima. To su više učinili pojedinci – čak i mediji koji nisu shvaćali i ne shvaćaju uloge pojedinih organizacija u sestrinstvu. Upravo tu vidim velik doprinos HKMS-a zbog toga što medicinske sestre i tehničari, a to su nerijetko davali do znanja i medijima, često nisu razlikovali regulacijsko tijelo od strukovnih društava te od onih koja se bore za radnička prava.

Tek je HKMS potaknuo na razmišljanje na široj razini, a dosta je vremena trebalo u procesu prilagodbe da medicinske sestre i tehničari shvate i prihvate stvarnost zdravstvenoga sustava, a posebno ulogu HKMS-a kao regulacijskoga tijela koje ih potiče i čini profesionalnijima te prepoznatljivijima. Sve je to stanovit proces jednog tranzicijskog društva koje postupno doseže razinu svoje zrelosti.

Čini mi se da bi se sva stajališta društva, udruga i borbe za radnička prava trebala „slijevati“ u Komoru, a onda ih treba, na stručan način, zajednički artikulirati u skladu s našim potrebama i zahtjevima.

3. Temeljna je zadaća Komore štiti sigurnost bolesnika i pacijenta osiguravajući visoku razinu profesionalnih kompetencija i odgovornosti. Međutim, Komoru se uopće ne pita kada su u pitanju radna i druga prava medicinskih sestara. Mislite li da bi stručne udruge mogle učiniti više na tom planu?

Što se tiče uloge medicinskih sestara u zaštiti bolesnika i pacijenata, ona uistinu nikad nije bila sporna, posebno kad je u pitanju profesionalna kompetencija i odgovornost. Hrvatsko se sestrinstvo može time dičiti i svrstati, prema analizama, u sam vrh vodećih zemalja Europske unije. Druga je stvar, koliko pratim, a što mi se čini jako važnim, da od stručnih društava, udruga, onih koji se bave radničkim pravima ne dolaze prijedlozi artikulirani o zaštiti radnih i drugih prava u jednu instituciju i da se zajednički sve artikulira prema onima koji odlučuju. Nažalost, tu više vidim razjedinjenost, katkad i sebičnost jer logičnije je da je snažniji glas koji uputi 39 000 ljudi nego glas koji upućuje pet ili petnaest ljudi. Zapravo, nebitno je koliko je manje glasova. Ne znam zašto, ali tu primjećujem iskorake pojedinaca koji su na vodećim mjestima nekih udruga i društava i koji zagovaraju samo određenu skupinu, a ne

cjelokupno sestrinstvo. Upravo je zato potrebno jedinstvo, stoga mislim da svaka sestrinska organizacija koja misli da ima prijedlog i može dati doprinos treba težiti zajedništvu jer se tako može puno više postići.

4. Tko je, prema Vašem mišljenju, najodgovorniji za status medicinskih sestara?

To je preširoko pitanje. Zapravo, ono bi zadiralo u politiku, u struku, u zdravstvo, a od pojedinih se stvari, koje nisu u mojoj domeni, ograđujem. Želim profesionalno raditi svoj posao. Mislim da je nužno donijeti nacionalnu strategiju za sestrinstvo jer to je vitalno za Republiku Hrvatsku. Treba izraditi kompetencije medicinskih sestara sa srednjom stručnom spremom – posebno za prvostupnice, a posebno za diplomirane medicinske sestre i magistre sestrinstva. Naravno, treba i vrednovati rad. To moramo učiniti mi, medicinske sestre i tehničari, kroz svoje institucije. Trebamo se ujediniti, jasno i glasno reći koliko je medicinskih sestara i tehničara potrebno, zatim kojeg stupnja obrazovanja, napraviti procjenu prema broju stanovnika. Jasno i glasno trebamo reći što želimo. Ne se povlačiti, nego biti hrabri i odlučni, to je naša obaveza prema narodu kojem služimo i s kojim živimo. I kad promatramo aktualno stanje – mi nemamo medicinsku sestru / tehničara za pomoćnika ministra, a znamo da su u sustavu i magistre sestrinstva i doktorice sestrinstva. U naše ime uvijek odlučuje netko drugi. To nije pravna, nego politička funkcija, strateška funkcija hrvatskoga sestrinstva. Sve je na nama, pa moramo biti ujedinjeni, glasniji i jasniji u vezi s tim što hoćemo.

5. Medicinska sestra – ravnateljica doma zdravlja. To zvuči odlično i znači da uživate povjerenje i uvažavanje svojih suradnika. Možete li nam ukratko prepričati kako izgleda Vaš radni dan?

Medicinska sestra, odnosno magistra sestrinstva ravnateljica. Da. Moje prethodnice bile su redom dr. dent. med., zatim magistra socijalnog rada, onda sanacijska upraviteljica stručni specijalist ekonomije, a zatim dipl. inženjer prometa. Sve su redom bile divne žene od kojih sam učila – od nekih kako treba raditi, a od nekih kako ne treba. Drugi domovi zdravlja na čelu imaju dr. medicine, magistre farmacije ili dr. vet. med., ekonomiste ili pravnike i svi mi imamo veliko iskustvo – svatko u svojoj struci. Međutim, neki od njih imaju malo ili nikakvo iskustvo u menadžmentu. Koje su to komparativne prednosti koje bi druge profesije imale u odnosu na moju?

S dvama završenim diplomskim studijima i „Menadžmentom u zdravstvenim sustavima“ te s dugogodišnjim radnim iskustvom u zdravstvenom sustavu, na mnogim radilištima i teškim terenima zahvalna sam za dano povjerenje i priliku

koju ću i opravdati. Normalno je da se mora preuzeti i određena odgovornost kad se preuzme određena funkcija.

Potrebno je uskladiti različitost interesa i ciljeva u zdravstvenom sustavu, a to znači vlasnika, zdravstvenih djelatnika, pacijenata i društvene zajednice.

Svaki dan planiram i odlučujem, organiziram, ocjenjujem uspješnost, ispravljam... Neke se stvari ne mogu promijeniti preko noći i treba vrijeme, znanje, rad i strpljenje da se sve posloži. Najveći su potencijal ljudi s kojima radim, pa pokušavam na njih utjecati kako bi pridonijeli organizaciji i ciljevima.

Kao i u sportu, i ovdje je najvažniji timski rad. Okružena sam divnim suradnicima – kako zdravstvenim, tako i nezdravstvenim koji se nesebično trude dati najviše za uspjeh.

Ljudima vjerujem i ljudi mi vjeruju i to mi je najvažnije u životu, odnosno u nastojanju da pružimo najkvalitetniju uslugu onima koji trebaju naše usluge – bolesnima i onima u preventivi.

Svakodnevno razmišljam o svakom svojem djelatniku, nastojim da bude zadovoljan na poslu jer će jedino tako posao odraditi na najbolji mogući način i dati maksimum. S razumijevanjem se budim, s razmišljanjem živim, a u san nosim plan za novi dan!

Svi smo na Vas ponosni, želimo Vam uspjeh. Koristim i ovu prigodu da Vam iskreno zahvalim za dugogodišnju odličnu suradnju i podršku koju ste uvijek pružali i Komori kao instituciji, ali i meni osobno.

Ja Vama zahvaljujem na prilici i pozivu da predstavim Dom zdravlja *Gospić* i sebe.

Zahvaljujem sto ste mi sve ovo vrijeme bili „vjetar u leđa“ i što sam uz Vas i HKMS uvijek mogla učiti od boljih i najboljih.